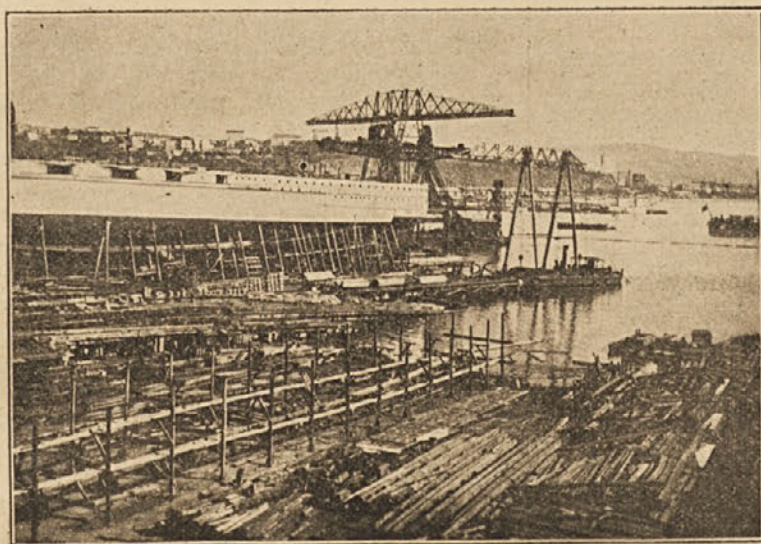

V Ljubljani, v petek, dne 30. junija 1911.

Naročnina za Avstroogersko: ¼ leta K 1:80 ½ leta K 3:50 celo leto K 7:— za inozemstvo: " 2:30 " 4:50 " " 9:—		Redakcija in administracija: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 8. Telefon (začasno) 118. Naročnina za Ameriko znaša celoletno 2 dol. 50 cent.		Oglasnina za 6 krat deljeno petitno vrsto enkrat 15 vin.. — Pri večkratnih objavah primeren popust.	
Leto I.	Posamezna številka 14 vinarjev.	Na naročila brez denarja se ne ozira.		Naročnina za dijake 5 kron.	Štev. 19.

Prvi avstrijski dreadnought „Viribus unitis“.

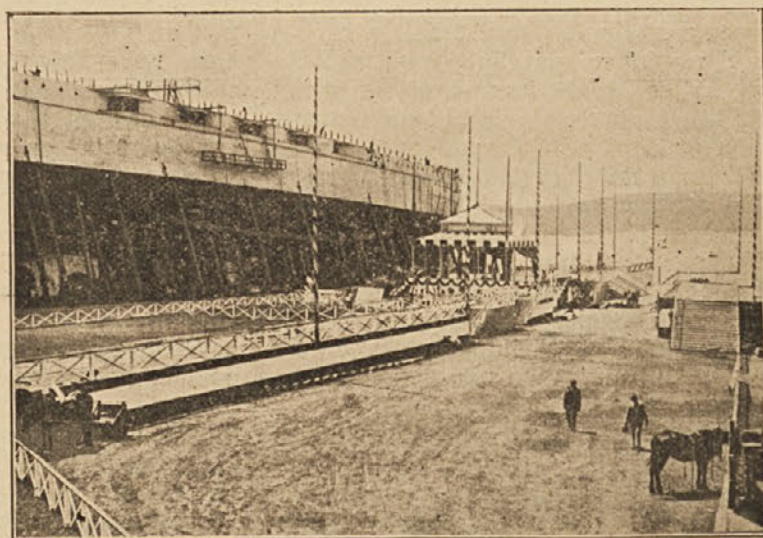

„Viribus unitis“ v delu.

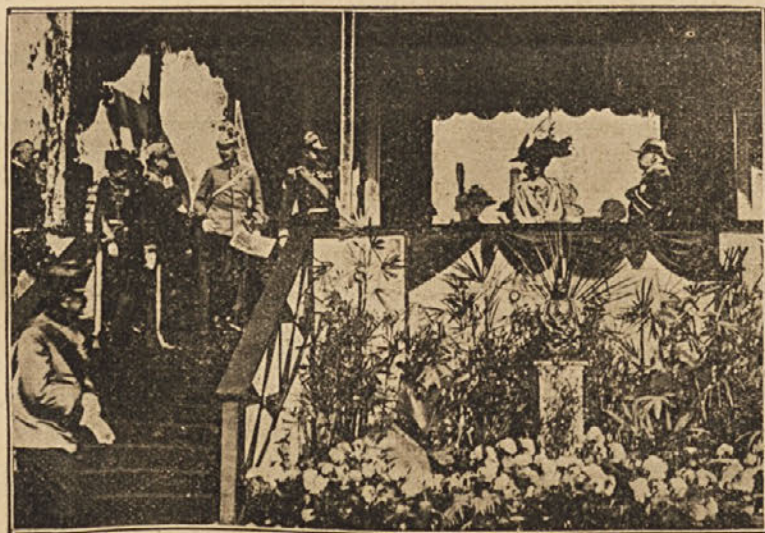
1

2

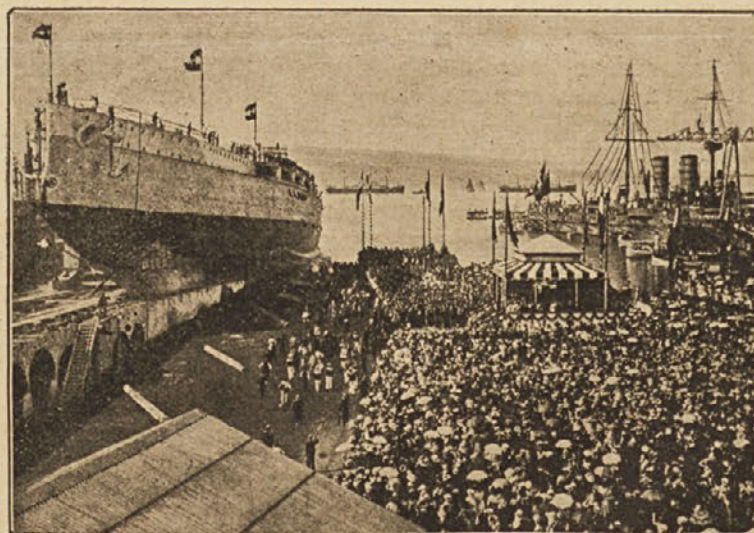
3

„Viribus unitis“, pred spuščanjem.

Slavnostni oder: 1. Nadvojvoda Fran Ferdinand. 2. Kumica nadvojvodinja Marija Anuncijata. 3. Poveljnik mornarice grof Montecuccoli.

Ladja „Viribus unitis“ zdrči po splavu v morje.

Oldřich S. Kóstelecký:

Humoreske.

Iz češčine prevel Stanko Svetina.

III.

Svoji k svojim.

Krasno zimsko jutro, malo pred Veliko nočjo.

Gospod profesor, zlat možiček, prigrizuje tudi danes kakor ponavadi pri zajtrku k kavi in kolaču svoj vsakdanji kruh: časopis. Ravno bere članek o ogrski moki. Ne jezite se name, ljubeznjive dame (jaz sem tudi tak), ampak zdi se mi tako nekako, da je tudi ljubezen sama zelo pogosto le sama moka — moka — sama moka. Gospod profesor željno požira svoj časopis, članek o ogrski moki, članek z geslom: Svoji k svojim! Gospa profesorjeva je že davno pozajtrkovala in se smuče sedaj po sobi semintja, in gospodična Arnošta, gospoda profesorja navihana sestra sedi pri oknu, šiva neko stvar, toda kje so njene misli! Gospodična Arnošta je gost pri bratu in njegovi ženi; ljubka, lepa, okrogločelna in z vsemi dekličjimi mastmi namazana stvarica med 17. in 18. letom. Saj poznate, gospoda, take stvarice.

Gospod profesor, ko čita v časopisu in ko časih pogleda čezenj, sega v zraku po kolaču, zardeva, čelo se mu gubanči in obraz temni. Slednjič zažene časopis ježno strani, izpije kavo na dušek, nejevoljno odrine posodico in zakliče zlovoljno: „Marta!“ Gospa profesorjeva, ženica, ki jo je samo življenje, lepota, ljubezen, poezija, je ravnokar spravljal v red nekake knjige, ki so ležale razmetane na mizici v kotu sobe; obrne glavico in reče samo: „Kaj pa je, Janko?“ Gospod profesor ne odvrne med tem pogleda s kolača na krožniku in vpraša:

„Iz česa pa je tale kolač?“

Marta, revica, je odprla očesci in usteca na stečaj in pravi neodločno:

„Iz m o k e vendar. Zakaj pa vprašaš?“

„Iz moke! Iz moke! To sam vem, da ni iz peska! Toda iz kakšne moke!“

„No, iz pšenične. Čemu pa to?“

„Iz pšenične! Iz pšenične! Toda iz kake pšenične? Iz češke ali iz ogrske?“

„Dragec moj, tega pa ne vem. Poslala sem po moko, dekla mi je prinesla moko. Čemu sprašuješ, Janko?“

Gospodična Arnošta se je oglasila tam pri oknu:

„Morda hoče Janko postati pek.“

Gospodična Arnošta, s temle dovtipom gotovo ne bode imeli sreče. Seveda ne. Gospod profesor pogleda samo z enim očesom gospodično Arnošto in vsklikne iz polnih pljuč: „Zaba neumna!“ Jej, jaz bi bil omedlel, ako bi bil gospodična in bi mi kdo rekel: žaba neumna! Toda gospodična Arnošta ni omedlela: namrdnila se je, golobičica, kakor bi hotela reči: „To sem ga ujezila! Poglejte, kako se Janko jezi!“ Medtem pa je gospa Marta prišla k razsrjenemu možičku, objela ga je nežno okolo vratu, sklonila je glavico tako, da sta se lici obeh skoro dotikali in je rekla:

„Čemu pa sprašuješ po tej moki, Janko?“

„Zato, ker si tudi ti taka.“

„Kakšna, Janko?“ je osupnila ženica.

„Da niti ne veš, iz kake moke pečeš kolače, Marta,“ — gospod profesor je vstal — to ti rečem, od danes naprej ti strogo polagam na srce češko moko, samo češko moko. Da mi ne kupiš ogrske moke niti za en gram ne. Tega preklicanega tujstva sem že do grla sit!“ Gospod profesor je

vzel časopis, s prstom sunil v uvodni članek o ogrski moki, čudež, da ni s tem prstom predrl obeh listov časopisa, in je rekel: Tukaj preberi to!“ Potem pa je še pristavil: Ako bi mi, mlinarji naroda manj mleli z jezikom, bi mleli tudi češki mlinarji v svojih čeških mlinih in zmleli več češke moke. — Kje pa imam zimsko suknjo? Moram iti!“

Gospa profesorjeva je vzela časopis, pogledala postrani, kaj možiček zopet melje in šele potem, ko je vprašal po zimski suknji, je odložila časopis in šla k skrinji po zimsko suknjo, zakaj gospod profesor je moral iti v šolo. Medtem pa je napravil gospod profesor kratko predavanje o tujih stvarih, o ogrski moki, o naši narodni malomarnosti in tudi o geslu Svoji k svojim!

„Do najmanjše stvarice, do skrajnosti hočem imeti češko domače življenje. In če mi boš kupovala ogrsko moko, sploh če se boš v kakršni koli zadevi ozirala po tujih stvarih, bom tudi jaz delal tako: začel se bom ozirati po tujih damah. Razumeš, Martica?“

Martica je razumela: pol ducata poljubčkov kakor najslajših medenih pijavk je pritisnila na usna in na lice svojemu možičku, v gospoda profesorja razredu pa so med tem gospodje študentje že šeptali: „Sedaj ga pa že ne bo. Hvala bogu! Gotovo ima hud nahod. Hvala bogu!“

* * *

Gospod profesor ima danes, na dan svoje jutranje razlage o geslu Svoji k svojim šolo do enajstih. Sedaj je že skoro pol enajstih. Gospodična Arnošta sedi pri mizi in pripravlja pisati neko pismo, najbrže kako zelo lepo ljubezensko pisemce, saj poznamo take stvari. Na podlagi iz voščenega platna je še pola časopisa, in na časopisu — kakor detece na svojo usodo — čaka prav majhna pola moderne pisemskega papirja, okrašenega z nekakimi cveti, metulji, ptički in z drugimi potrebnimi kljukicami in kaveljčki, ki so v navadi na pismih, v katerih se odkriva ljubezen. Pred podlogo čaka tudi okrašen tintnik s pozlačenim levom in s popacanim pokrovom, in poleg tintnika leži — res pravi božji dar — načet kos kruha, s surovim maslom namazani: skoraj pol enajstih je že, pravim, in do dvanajstih ali do pol ene bi gospodična Arnošta lahko umrla od gladu, revica. Nekoliko poštenih, večjih in manjših polkrogov na robu krajca, z odtiski ostrih zobčkov v surovem maslu jasno priča o negalantni resnici, da niso naše gospodične doma prav nič sramežljive in da meljejo, da se kar od ustnic kadi, toda drugače — posebno v družbi, jej, jej, gospodov — da zobljejo in papajo kakor kanarčki, saj poznamo to, kaj ne! Gospodična Arnošta sedi že precej časa pred prazno polo, konec držala ima v sladkih, v prijazno šobico napravljenih ustnicah, pogled ima sicer uprt na krajec kruha, namazanega s surovim maslom, toda kje so njene misli! — ravno tam, kakor pri šivanju. — Slednjič vzame Arnošta držalo iz našobljenih ustnic, dvigne roko v mislih, namoči namesto v tintnik v krajec s surovim maslom, pero se zabode, gospodična Arnošta se vzdrami iz svojega ljubezenskega premišljevanja, reče „E!“ obriše pero, vgrizne še krajec kruha s surovim maslom, jaz ne bi mogel toliko na enkrat odgrizniti, mastne prstke obriše — fidli! fidli! — ob rjavi prst, še nekaj časa premišljuje in pri tem pocmokuje in slednjič spusti v imenu božjem: „Cenjeni gospod!“ „Cenjeni gospod,“ ni lepo, gospodična Arnošta, tako pišejo čevljarji, kadar človeka opominjajo.

Potem piše dalje: „Vsa sem obupana!“ In okrogločelni obupanec zopet vgrizne krajec s surovim maslom. To ni prav, gospodična Arnošta. Če sem obupan, ne vgriznem krajec s surovim maslom, ker krajci s surovim maslom niso simbol obupa, če pa vgriznem krajec s surovim maslom, pa prav gotovo nisem pri tem obupan. Ali, ali — aut, aut. Ako sem obupan, tedaj mislim na gospoda boga in na posvečno nečimernost in ne na krajec s surovim maslom. „Mislila sem, da me ljubite“ — saj sem rekel! — „toda sedaj vidim, da me ne ljubite.“ Pri piki vstopi Marta, gospa profesorjeva, v kuhinjski toaleti in gre naravnost k skrinji po nekaj prtčec ali kaj; mimogrede vpraša kar tako Arnošto:

„Komu pa pišeš?“

„Ah, mami.“

„Torej da jo tisočkrat pozdravljam in poljubljam. In Janko tudi.“

„Hvala.“

Jaz bi vam dal hvala, gospodična Arnošta, in „mami“!

Gospa profesorjeva je popolnoma mirno vzela iz skrinje prtček ali kaj, spregovorila še par besed in je odšla. Gospodična Arnošta se torej v božjem strahu masti, maže in melje svoje obupno pisemce naprej. Kako da ne bi bila obupana: od jutra ji že neprenehoma tolče srcece od onega „Svoji k svojim“, a njen Dragotin, izdajalec malovredni ali kak, ji ni pisal že cele štiri dni; to je lep „Svoji k svojim!“ zato pa tudi danes namesto „Moj zlati Dragotin!“ nameri gospodična Arnošta s samokresom naravnost v srce svojega izdajalca in spusti — le po njem! — „Cenjeni gospod!“ Dragotin bo gotovo znorel, ko bo bral „Cenjeni gospod!“ saj poznamo to stvar.

Gospodična Arnošta je že končala svoje, srce trgajoče psalme; vse vezi in vse pase ljubezni, ki so jo vezali z Dragotinom, je pretrgala, razvozljala, prerezala, prestrigla, zakaj to ni noben „Svoji k svojim!“ če ji, umazanec, že cele štiri dneve ne piše. — Tu vstopi Janko, prišel je iz šole. Ko vstopi, samo pozdravi „Servus!“ gospodična Arnošta hitro pograbi kos popackanega rdečega papirja in odzdravi ravno tako malomarno: „Serbus!“ Gospodične namreč izgovarjajo serbus. Gospod profesor odloži klobuk, rokavice, skrbno in tenko zviti dežnik, odloži tudi knjige in sleče zimsko suknjo. Gospodična Arnošta pa medtem, ko je položila popackani kos rdečega pivnika na pisemce, drsa z ročico po papirju, kakor bi hotela zopet izsesati iz pisma ves obup.

„Komu pa pišeš?“ vpraša Janko in nese zimsko suknjo v skrinjo.

„Mami.“

„Rajši bi bila tiho!“

Obenem je gospod profesor odprl skrinjo in je obstal ves osupel pred njo. Nekaj časa gleda vanjo, potem obesi zimsko suknjo, skrinjo pusti odprto in vpraša:

„Kje pa je Marta?“

„V kuhinji.“

„Poklič jo.“

Gospodična Arnošta je odšla k vratom, odprla jih nekoliko, pogledala je postrani, če ne gre Janko k njenemu pismu, in je zaklicala:

„Marii!“

„To tudi jaz znam,“ je rekel gospod profesor zbadljivo.

„Kaj pa?“

„Postaviti se k vratom in zavekati: Marii!“

„No, takole pa gotovo nisem zaklicala. Meni se zdi, da je danes gospod profesor sploh prav pošteno nataknen.“

„Ti si tudi nataknjena.“

(Konec prihodnjic.)

Prvi avstrijski dreadnought „Viribus unitis“.

(Slika na naslovni strani.)

Dne 24. t. m. se je spustil v morje prvi avstrijski velikan, dreadnought „Viribus unitis“. Dve leti je delalo 40 inže-

Akademični slikar Rihard Jakopič. Fot. V. Smrekar, Ljubljana.

nirjev in 50 risarjev načrte, po katerih je delalo 4500 delavcev 30 mesecev, da so izdelali to ogromno ladjo. Nič manj, kot 50.000 kg olja so porabili samo za pobarvanje velikana. Ladjo bodo gonili turbinjski stroji, ki bodo s svojimi 25.000 konjskimi silami igraje vozili velikana 10 in pol metra v sekundi. V eni uri prevozi ladja 40 km, toliko, kakor navaden osebni vlak. Medtem, ko more vlak k večjemu peljati 750 ton, pa nosi dreadnought 10.000 ton, in sicer topove, municijo, torpedovke, vodo, premog, živila. Samo premoga ima naloženega 2400 ton. (240 vagonov).

Na dreadnoughtu je 12 mogočnih stolpnih topov v štirih triplestolpnih, 16 do 20 srednjih in 24 do 30 malokalibrskih topov, ki so tako skriti, da se zelo težavno

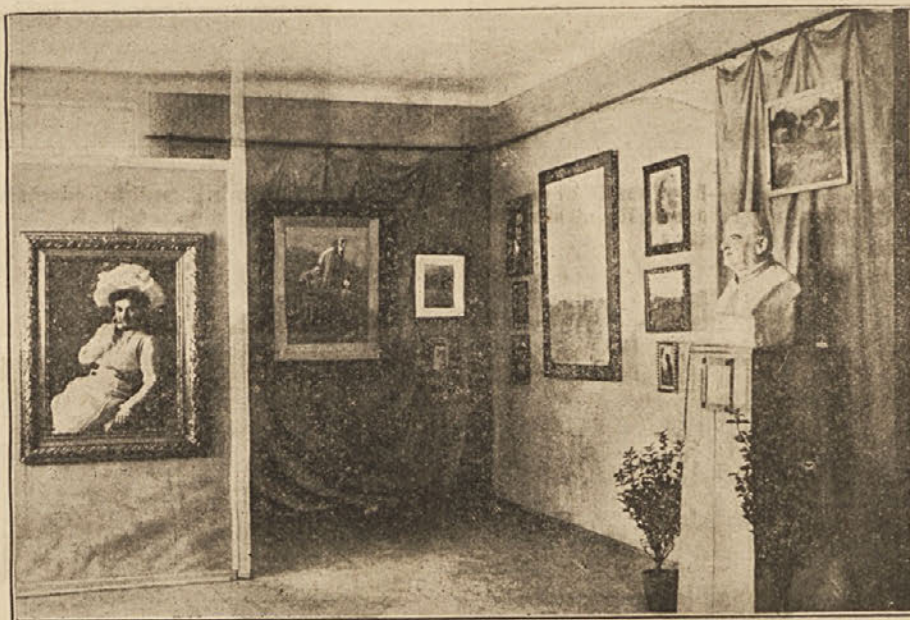
razločijo. Na en pritisk izbruhne 52 topov iz svojih žrel kroglice, ki tehtajo 7000 kilogramov.

Ladja je zgrajena iz Siemens Marti-novega jekla. Dolga je 150 m, široka 27 m, globoka 8,2 m. Prejšnje naše najmočnejše ladje tip Radecki (14.500 ton) so dolge 137,7, široke 24,5 in globoke 8,07 m. Da zamore ladja plavati, četudi je poškodovana, je razdeljena v več samostojnih oddelkov. Vsi ranljivi ladjini deli so zavarovani z oklopi, ki tehtajo 4500 ton. V obrambo proti uimam in torpedovkam je ladja zavarovana s posebno vrsto jekla.

ter nadvojvodinja Marija Anuncijata, kot kumica nove ladje. Na jahti „Laeroma“ pa je bil admiral grof Montecuccoli.

Po tržaških ulicah pa se je vse trlo ljudi, praznično oblečenih in vse je hitelo ob morju k ladjedelnici Sv. Marka, kjer se je vršila slavnost. Tujcev je kar mrgolelo in srečaval si najrazličnejše uniforme in noše. Zatrjuje se, da je bilo tujcev nad 15.000. Bilo je tudi 16 maršalov, 43 general-majorjev, 12 generalov in še mnogo drugih vojaških dostojanstvenikov.

Ko je stopil prestolonaslednik na suho, ga je pozdravila vojaška godba s cesarsko pesmijo, zagrmeli so topovi in velikanska množica ga je pozdravljala. Bil je slikovit

Umetniški oddelek II.

Stroški enega dreadnoughta znašajo približno 61.000.000 kron. Posadka enega dreadnoughta šteje približno 1000 mož. Posadka potrebuje vsak dan 400 kg mesa, 500 litrov vina in 250 litrov kave. Oskrbni stroški znašajo za moštvo dnevno 900, za štab pa 700 kron. Izven evropskih vod se ta vsota podvoji.

Dne 24. t. m. je ob 7. zjutraj, odplula vsa eskadra, obstoječa iz treh divizij v miljski zaliv. Na ladjah je bilo mnogo nadvojvod in nadvojvodinj, kakor: Karol Albert, Jožef Ferdinand, Peter Ferdinand, Henrik Ferdinand, Jožef, Leopold Salvator, Evgen in Friderik; Avgusta in Bianka Marija Imakolata.

Na ladji „Miramar“ je bil prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand, ki je zastopal cesarja, in njegova soproga

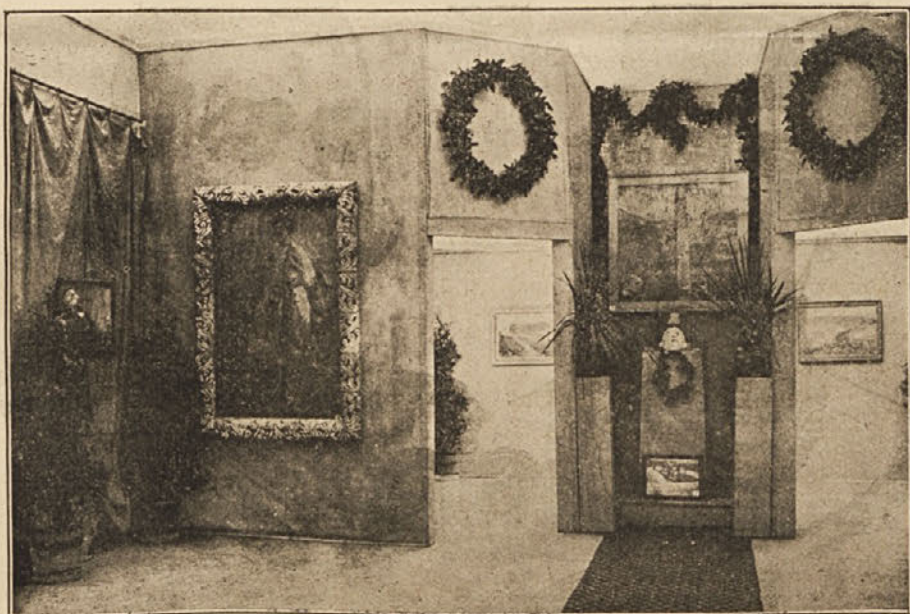
prizor: Beli velikan „Viribus unitis“ na sredi, pod njim pisana množica, pred njim na morju čolni, parniki in dalje tam zadaj bojne ladje, okolo in okolo na vseh gričih pa vse polno gledalcev.

Že ob 8. uri 15 minut je mornariški prelat mons. Ivan Kuralt opravil na krovu ladje obredni blagoslov, ki ga je dovršil zraven ladje vojaški vikar mons. Emerik Bjelik. Nato se je admiral grof Montecuccoli v svojem nagovoru na prestolonaslednika spominjal cesarja in prosil nadvojvodo, naj dovoli, da se ladja krsti in spusti v morje. Nato je prestolonaslednik v svojem odgovoru slavlil vrline vojne mornarice, prosil božjega blagoslova nanjo in pozval nadvojvodinjo Mar. Anuncijato, da izvrši krst ladje. Ladjina kumica je nato pritisnila električni gumb z besedami: „Jaz te krstim po ukazu Njegovega Velikanstva na ime „Viribus unitis“; botiljka šampanjca se je razbila ob ladjinem boku in velikan se je začel počasi pomikati v morje, nato vedno hitreje, zadnji del se je potopil v morju in nato pa se je majestetično zazibal prvokrat na morskih valovih. Zagrmeli so topovi, godbe so zavisirale, množica je vihtela robce in klobuke in vzklikala, na krovu nove ladje pa so odgovarjali delavci in mornarji z glasnimi hura-klici.

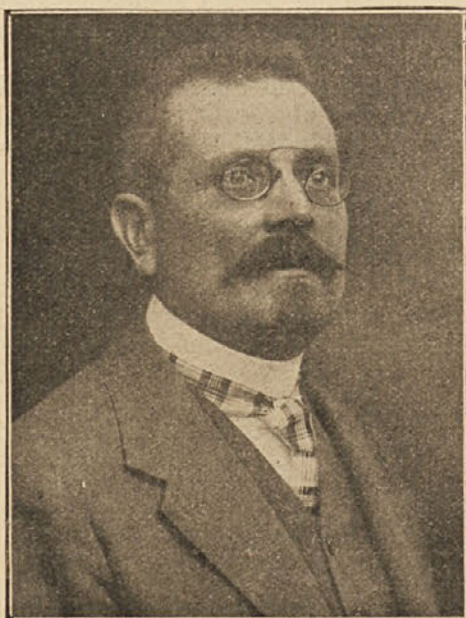
Po dovršeni slavnosti so se nadvojvodi in nadvojvodinje vnovič ukrcali med grmenjem topov na ladje, ki so nato odplule zopet v tržaški zaliv.

Ob 1. uri popoldne je bil banket na Lloydovem parniku „Bohemia“, na kate-rega je povabil prestolonaslednik nadvojvodinje, nadvojvode in druge odlične goste, med temi tudi tržaškega škofa mons. Andreja dr. Karlina. Svirala je godba Bošnjakov.

Zvečer ob 8. uri 30 minut so se zasvetile vojne ladje na morju električnih

Umetniški oddelek I.

Dr. Fran Fiedler, profesor na češki univerzi v Pragi, eden najznamenitejših mladočeških politikov.

Dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik v Ljubljani, N. N. S.

Dr. Karl Kramář, odvetnik v Pragi, vodja mladočeških strank.

Josip Pogačnik, veleposestnik v Podnartu (Gorenjsko), S. L. S.

Dr. Ivan Šusteršič, odvetnik v Ljubljani, vodja S. L. S.

Franc Grafenauer, posestnik in izdelovalec orgelj S. L. S.

Dr. Otokar Rybář, odvetnik v Trstu N. N. S.

lučic; gledavcu se je dozdevalo, da se uresničujejo pravljice iz „Tisoč in ena noč“.

Čaroben utis so delale z električnimi žarnicami razsvetljene silhete ladij na gledalca, reflektorji pa so neprestano metali dolge trakove luči čez morskoro ravan.

Slike na naslovni strani nam kažejo posamezne prizore, ko se je prvi avstrijski dreadnought ali „ne boj se ničesar“ zabil na valih jadranskega morja.

VI. umetniška razstava v paviljonu R. Jakopiča. Težkoče, s katerimi se mora boriti slovenska umetnost na znotraj in na zunaj, so predobro znane; in če beleži vzlic gmotnim neprilikom in premajhnemu zanimanju s strani našega izobraženstva zdaj že šesto razstavo v lastnem umetniškem paviljonu, je pač umestno, da poudarjamo moža, ki ni bil samo eden izmed prvoboriteljev njene moderne, nego je tudi ob brezbriznosti javnih zastopstev in požrtvovalnih rodoljubov, ki skrbje drugod za take reči — dosegel, da ima naša umetnost danes svoj dom, svoje razstavišče. Ta mož je slikar Rikard Jakopič. Rojen l. 1869 v Ljubljani. — zibelka mu je tekla v tistem slikovitem Trnovem, ki je še danes mnogokrat predmet njegovih slik — zadobil splošno izobrazbo na tukajšnji realki ter se učil slikarstva na dunajski, monakovski in praški akademiji ter v slikarski šoli našega slavnega rojaka Ant. Ažbete v Monakovem. Prvikrat je razstavil v Monakovem l. 1895., ko pa se je ustanovilo „Slov. umetniško društvo“ (l. 1900), se je pokazal tudi v domovini, na I. razstavi v Ljubljani l. 1900, na društveni razstavi v Zagrebu l. 1901 in na II. razstavi v Ljubljani. „Slov. umetniško društvo“ ni imelo v sebi predpogojev za trajni obstanek; leta 1902. se je razšlo, in Jakopič se je združil z nekaterimi tovariši v ožjo skupino, ki je l. 1904. kot klub „Sava“ prvokrat

razstavila pri Miethkeju na Dunaju. Sijajni uspeh te razstave je šele legitimiral novo umetnost v domovini ter priboril možem kakor Jakopič, Grohar, Jama, zaslužena prva mesta. „Sava“ se je še istega leta udeležila „Jugoslovanske razstave“ v Belgradu; Jakopič je prisostvoval njeni otvoritvi kot zastopnik „Save“ in vseh drugih slovenskih umetnikov. Kakor je na Dunaju pomagal predstaviti slovensko umetnost

Evropi, tako jo je zastopal tu, ko se je pokazala našim južnim bratom ter bistveno pripomogla k ustvarjenju današnjih tesnih in čimdalje živejših kulturnih stikov med avstrijskimi in med neodvisnimi Jugoslavnimi; zaupanje umetništva samega, ki je poverilo Jakopiču, da ga zastopa pri tej historični manifestaciji edinstva, je najtehtnejši dokument o pomenu moža. L. 1906. je „Sava“ nastopila na „Avstrijski razstavi“

Kronanje kralja in in kraljice na Angleškem.

Bohinjsko jezero.

v Londonu in odposlala Jakopiča kot svojega zastopnika, isto leto tudi v Sofijo na „Jugoslovanski razstavi“ in posamezni člani v Belgradu na „Razstavi jugoslovanske umetniške kolonije“. Sledile so klubove razstave v Trstu, Varšavi, Krakovu; posebej pa se je Jakopič udeležil razstav v dunajski „Secesiji“, „Razstave društva Medulič“ v Zagrebu l. 1910 in v Rimu l. 1911. — Vse to pa je bilo delovanje bolj idejnega pomena; Slovenci so imeli svojo umetnost, slovenska umetnost svojo domovinsko pravico, toda stik umetnika z občinstvom je bil prejkoslej pomanjkljiv, umevanje nepovoljno, gmotni položaj umetnika — superlativ tragične bede. Doba političnega paroksizma, ki se dandanašnji jedva še zaključuje, ni puščala javnim zastopstvom misliti na ustanovitev umetniškega hrama za prirejanje rednih razstav; v tem obupnem položaju je Jakopič l. 1909. kratkomalo sezidal „Umetniški paviljon“, skromno, a pomembno zgradbico ob križišču Later-

manovega drevoreda za železniško progo, ki nemo priča, da bi pač naša umetnost in pogum njenih prvoboriteljev „delala čast

Gorenjka in Gerenjec.

drugim, večjim narodom“, nikakor pa ne kulturna gorečnost naših javnih zastopstev in našega lenega razumništva, ki mu je umetniški paviljon po večini zgolj markacija na visoki turi v tivolsko oštarijo... V tem paviljonu so se vršile doslej razstave: I. 1909. I. razstava (slovenskih umetnikov) in II. razstava (društva Medulič), l. 1910. III. razstava (slovenskih umetnikov) IV. razstava (češka „Jednota“ in V. razstava

(retrospektivna slovenske umetnosti) ter l. 1911. sedanja VI. razstava slovenskih umetnikov združena z razstavo fotografskih amaterjev.

Bridka senca plava nad letošnjo umetniško pomladjo: katalog VI. razstave se začne z osmrtnico po Ivanu Groharju; najbolj slovenskega, ki so peli z bleskom svojih barv krasoto naše domovine, ni več med nami... Slovenci so snažen narod, ki ljubi svoje pobarvane plotove in naoknice in nikdar še ni kak pleskar umrl glada na Slovenskem; Groharja pa je zadela usoda velikih mož: izstradanja aka-

Bohinjska dekleta.

Pisarna „Universal“ agenture

(protokolirano trgovsko podjetje)

Ljubljana

Sodna ulica šte. 4.

Varstvena znamka.

Telefon šte. 245.

Brzojavni naslov:

Universal - Ljubljana.

Uradne ure:

8 do 1 in 2 do 7.

Posreduje pri nakupu in prodaji nepremičnin in obrtij.

Posreduje pri najetju hipotekarnih posojil in osebnih kreditov.

Prevzema inkaso faktur in administracijo entitet.

Prevzema trgovsko zastopstvo in poravnavo konkurzov ter insolventov.

Prejema oglase v vseh jezikih in jih oddaja v liste ter revije vseh narodov.

Prevaja oglase, reklamne notice in trgovsko korespondenco iz in v vse jezike.

Uvaja reklamo za patentovane in nepatentovane objekte anončnim putem.

Nabavlja umetniške anonce, klišeje in tozadevne strokovnjaške skice.

Prvo podjetje te vrste na slovanskem jugu!

Mulley & Co.

Ustanovi informacijski zavod in reklamacijsko pisarno z revizijo tovarnin.

Razpolaga z najboljšimi zvezami v obrtnih in davčnih agendah.

**Trgovske zveze s svetovnimi
anočnimi zavodi in posredo-
valnicami.**

Borzna izvestja.

demijjskih let in pomanjkanja zadnje dobe, ki ga je prenašal korenjak tako nemo, da so vedeli o njem samo najožji prijatelji, je vzklila smrtonosna bolezen, ki mu je iztrgala čopič in paletu iz rok ter utrnila žarki plamen njegovih sanj in snovanj v deželni bolnici ljubljanski dne 19. malega travna l. 1911. Bleda maska njegovih izmučenih potez, ki jo zagledamo ob vhodu v razstavo, tvori pošastno nasprotje z močno, solnčno krasoto gorenjskih koticov, ki čakajo na dovršenih in nedovršenih platnih prve sobe tistega gmotnega uspeha, ki ga ranjki ni doživel. (Konec prih.)

Kronanje kralja in kraljice na Angleškem. Ko je lani umrl angleški kralj Edvard VII., je zasedel prestol njegov sin Jurij. Star je sedaj 47 let in njegova soproga pa 46 let. 22. t. m. so se vršile v Londonu velike slavnosti kronanja. Vse države in državnice sveta so poslale svoje zastopnike k tej redki slavnosti. Avstro-ogrsko zastopa bodoči naš prestolonaslednik Karol Fran Jožef, o katerem smo v zadnji številki poročali, da se je zaročil s princezino.

Iz kraljeve Buckingham palače se je pomikal veličasten sprevoz v Westminster prestolnico, kjer se je vršilo kronanje. V sprovodu so zbujali občo pozornost posebno indijski knezi s svojimi slikovitimi nošami. — Priobčujemo sliko kralja in kraljice, njune krone in kraljičin plašč.

Po kronanju so si domača vladarja in tuji gostje ogledali angleško brodovje, ki se po pravici imenuje prvo na svetu.

Kamnik itd., da se povzdigne zanimanje za našo domovino. Naši obmejni Slovenci, Primorci in Štajerci tudi še premalo poznajo lepoto zemlje slovenske in te slike in opisi imajo namen odpomoči temu, jih seznaniti in jim pokazati, da ne v tuja, ampak v domača letovišča, se naj gredo vedrit in krepcat.

Pravo planinsko letovišče je Bohinjska Bistrica s krasnim Bohinjskim jezerom. 507 m nad morjem, leži na svetovni progi Ture-Adrija in raste njen promet od leta do leta. V Bohinjju je značaj narave in ljudstva odkrit in pristno slovenski. Za udobnost letoviščarjev je žrtvovala deželna zveza za tujski promet v zadnjih letih ogromne vsote, napravila park in kopališče „Danico“ ter skrbela za pravilno organizacijo tujskega

Krona in plašč angleške kraljice.

Slike iz Bosne in Hercegovine: Predor na cesti Banjaluka-Jajce.

Novi državni zbor. 13. junija t. l. so se vršile po vsej Avstriji državnozbornske volitve. Sedaj je ponehal volilni boj, ki je v marsikaterih krajih besnel z vso ljutosťjo in razdraženi duhovi se polagoma pomirjajo. Kmalu bo zopet zavladalo mirnejše, enakomerno razpoloženje med različnimi strankami, novoizvoljeni poslanci, katere je izbral narod, da čuva njegove koristi, pa bodo šli na Dunaj vršiti nalogo, katero so si naložili in spolnjevati pred volitvami danih obljub. Skakim uspehom in s kako vnemo, to nam bodo pokazali sami.

Danes prinašamo prvo serijo slovenskih in znamenitejših slovanskih poslancev.

Bohinj, slovenski planinski raj. Prišel je čas letoviške sezone. Vroče julijsko solnce žge zidovje mest in trumoma hite tujci na letovišča, da si v planinskem zraku in hladilnih kopeljih okrepčajo moreči duh.

Tudi naše slovensko občinstvo pohiti vsako leto v razna letovišča in kopališča. Zaradi tega hoče „Slov. Ilustrovani Tednik“ prinašati razne serije slik in člankov o naših raznih domačih krajih in letoviščih, kakor Bled, Bohinj, Kranjska gora, Dovje,

prometa. Tujec pa, ki pride v ta krasni planinski raj, bode očaran o naravnih krasotah. Velikan Triglav z vso svojo suito, blišči se v snežni odeji, bogati gozdovi, divni sprehodi, vse to je bogastvo tega, res lepega slovenskega kraja.

Pod skalovitim Peršivcem pa leži kristalno-čisto Bohinjsko jezero, v katerega dnu se bliščijo vrhovi Julijskih alp. Na zapadnem delu jezera pa „bobni“ po „divjem skalovju“ „Savica“, katere padec oživlja rajski mir celotne narave.

V Bohinjski Bistrici kakor tudi ob jezeru nahajajo se dobri hoteli in je tudi mnogo letoviških stanovanj, ki so vsa dobro in čedno urejena. Cene so skromne, postrežba izborna in vidi se, da so domačini dobro poučeni v tej stroki. Tudi za komunikacijo se je skrbelo, in je deželna zveza za tujski promet na Kranjskem na progi Bohinjska Bistrica-Bohinjsko jezero otvorila omnibus linijo, ki vozi vsak dan trikrat na jezero ter ima sledeče postaje: Bistrica — hotel, sv. Janez — hotel, sv. Duh — in zadnja postaja hotel Zlatorog.

Ravno mimo teh postaj in po isti progi se bode vračal omnibus tudi trikrat nazaj v Bohinjsko Bistrico. Vožne cene so za eno osebo in eno vožnjo iz Bohinjske Bistrice do sv. Janeza 60 vinarjev, iz Bohinjske Bistrice do sv. Duha 70 vinarjev in iz Bohinjske Bistrice do Zlatoroga 1 K. Tujski promet, posebno promet izletnikov bode gotovo živahnejši, ker je ravno pasantom dana prilika, se za jako nizko ceno voziti na krasno Bohinjsko jezero. Kakor

Slike iz Bosne in Hercegovine: Jajce.

se nam poroča, so se za letošnjo sezijo tujske naprave v Bohinju posebno nasadi parka in kopališča „Danica“ popravile, glavni hotel v Bohinjski Bistrici, hotel Triglav, se je znatno renoviral in je dobil novega hotelirja iz Francoske rivijere gospoda Bonhage, ki bode skrbel, da bodo imeli tuji in letoviščarji ne le dobro hrano in pijačo, temveč tudi zabavo in razvedrilo.

Opomba uredništva. „Deželna zveza za pospeševanje tujskega prometa na Kranjskem“ nam je odstopila ta članek s slikami, za katerimi slede še druge in mi ga priobčujemo z izrecno željo, da bi našel odmev v vseh srcih slovenskega naroda in posebno inteligence, ki tako rada zahaja v tuja letovišča in zdravilišča; dočim ima jih doma z isto udobnostjo in z lepšimi pokrajinami.

Drobiž.

Ameriški Slovenci prirede skupen izlet v staro domovino v Evropo. Dne 29. julija t. l. odplujejo s parnikom „Martha Washington“ iz New Yorka in dospejo 7. avgusta v Gibraltar, 10. avgusta v Neapolj, odkoder zavijejo v Jadransko morje. Obiščejo Gruž in Vis ter dospo 13. avgusta v Trst. Odtod se peljejo s posebnim vlakom v Ljubljano. Vožnja stane sem in nazaj 77-78 dolarjev za ameriške državljane in 73-78 dolarjev (približno 365 K) za nedržavljanke. — Med ameriški Slovenci vlada za ta izlet, ki je prvi te vrste, jako veliko zanimanje in tudi nam bodo naši rojaki iz tujine dobrodošli na — domačih tleh.

Kmečki dolгови. Na kmečkih posestvih je v Avstriji okoli šest tisoč milijonov dolga. Če računamo le pet od sto, znašajo obresti od tega dolga 300 milijonov kron. Na Kranjskem je vknjiženih nad 100 milijonov na kmečkih posestvih.

Vsaka slovenska gospodinja je bila nad vse zadovoljna, ki je poizkusila Kolinsko kavno primes prvokrat, in vsaka je sklenila, da ne bo nikdar več kupovala kake druge, kajti vsaka je takoj pri prvem poizkusu izprevidela, da kolinska kavna primes daleč nadkriljuje v kakovosti vse druge in ima pred njimi tudi to prednost, da je ona pristno do-

mače blago. To so vzroki, da se je Kolinska kavna primes tako hitro razširila po vseh slovenskih rodbinah in jo najdete v vsaki slovenski kuhinji. Tudi mi Kolinsko kavno primes toplo priporočamo kot izborno domače blago!

Kje je tovariš?

Kako je Tolstoj razumel svojo mržnjo do denarja? Umrli Tolstoj ni maral denarja in je vedno in povsod kazal svojo mržnjo do njega. Mnogi so ga krivo razumeli ter ga proglasili za norca. Kako pa je Tolstoj razumel svojo mržnjo do denarja, kaže pismo, ki ga je pisal Gustavu Hervigu: „Govorite o nečem, ljubi brat, česar ne razumete, ko po časopisih obsojate mojo mržnjo do denarja. Moji pastirji n. pr. nimajo postelj temveč ležijo kar na tleh, pa se počutijo vendar prav dobro. Če bi jim dal kdo denar, bi si kupili postelje, omehkuzili bi se ter se navadili na nje. Če je kdo navajen na revščino, je zadovoljen. Tistim, ki ne poznajo bogastva, se ne sme reči: „Ubogi ste!“ Seve podpirati se jih mora... Če se jim reče: „Ubogi ste“, rekli bodo kmalu tudi sami: „Ubogi smo“ in postali bodo nezadovoljni...“

Motorne ladje. Kako velikanski napredek so parniki napram jadernicam! Človeški duhi pa ne miruje, temveč išče nova pota in sili k napredku. Motorne čolne že imamo, to so čolni na vijak, kakor parniki, le da goni vijak čolna motor in ne parni stroj. Ker zavzema parni stroj zelo mnogo prostora, in ker se mora ladja oskrbeti tudi z dovolj premogom, ki ni le zelo težak in zavzema mnogo prostora, skušajo porabljati za ladje motorje kot gonilno silo — namesto parnih strojev. Hamburg-Amerika-Linie ima sedaj v delu transportno ladjo, ki bo obsegala 9000 ton, ki pa ne bo imela za gonilno silo parnega stroja temveč petrolejni motor. To torej ne bo parnik temveč motorna ladja, ki bo imela marsikatero prednost pred sedanji parniki.

Zgodovina dežnika. Kitajci in Japonci so nosili dežnike že pred več stoletji. Predno se je tega sovražnika dežja uvedlo v moderne države Evrope, preteklo je mnogo let. Pred 200 leti prikazal se je prvokrat javno na cesti v Londonu neki Jonas Hanway; ko je korakal ob deževnem vremenu z dežnikom po londonskih ulicah, se mu je ljudstvo smejala in otroci so metali nanj palice ter kamenje, misleči, da je znorel. Nekaj let za tem je postal dežnik obče uporabljen za vsakega človeka ob slabem vremenu.

O ledu. Led, debel 2 palca, drži moža; led, debel 4 palce, drži moža na konju; led, debel 5 palcev, drži strehni top; led, debel 8 palcev, drži celo baterijo artilerije s konji in vozovi vred; led debel 10 palcev, drži nepreštetno celokupno vojsko,

Iz otroških ust.

Neki posestnik je prepovedal rabiti neko privatno pot v B... in je postavil tudi tablo z napisom „Prepovedana pot“. Ljudje so to različno komentirali.

Neka štiriletna Fanika je videla nekega dne, da je šel njih maček po isti poti in pribeži jokajoča k materi in pravi: „Oh mama, naš muc je šel po prepovedani poti, zdaj bo pa moral plačati 10 K.“

V pričo štiriletna Anica so se nekateri razgovarjali, da je njena babica, ki je tudi kaj debela ženska, že stara. Anica pa se odreže: „Naša babica ni stara, je le debela.“

Anica pride k Št...jevim in pravi: „Slišite, naša krava je že storila!“

„Kaj pa je storila? Junico ali junčka?“ Anica pa se odreže: „O ne, teleta je storila!“

Učitelj: „Katera žival preganja poljske miši?“

Učenec v naglici: „Jaz.“

Iz spisnih nalog: „... ob cesti pa stoji križ, na katerem visi takšen Bog, da se Bogu smili. Oči so večje kot nos in roke daljše kot noge.“ ...

Milostna avdijenca. Vladko je čital neki političen časopis vpričo mlade mame in papana.

„Papa, kaj pa je to milostna avdijenca?“

Oče: „Vidiš, če sprejme cesar ob kaki nenavadni uri, bodisi zvečer ali ponoči kako odposlanstvo, je to milostna avdijenca.“

Vladko vesel tleskne z rokama: „Aha, papa, zdaj pa že razumem. Naša mama tudi sprejme — škoda, da tebe ravno takrat nikdar ni doma — ob nenavadni uri lepega gospoda oficirja. Kaj ne, da razumem, kaj je milostna avdijenca?“

Zgodovinska matematika.

A.: „Zopet novost pri vojaki. Sedaj hočejo upeljati puške, v katere je mogoče po sedem nabojev naenkrat nabiti.“

B.: „Škoda, da niso imeli že prej takih pušk. Potem bi bila končana sedemletna vojaka že po enem letu.“

Prebrisan človek.

Nekdo je dobil cel sod dragega vina, od katerega mu je sluga veliko ukradel. Ko je zapazil, da mu vino izgineva, si je sod odgoraj pazljivo ogledal, najti pa ni mogel nobene luknje. Njegov prijatelj ga je opozoril, da mora pogledati tudi na dno, ta pa je odgovoril: „Tepec, ali ne vidiš, da mi manjka vino zgoraj!“

S pomnoženim orkestrom.

„Gostilničar, saj ste vendar naznanjevali, da bode igral pri vas pomnoženi orkester!“

„Tako je tudi, moj dragi!“

„Jaz pa ne vidim drugega, kakor glasovir in gosli!“

„Vidite, gosli prej ni bilo!“

Je že preskrbljen.

Žena: „Ves dan že piješ! Ali nič ne misliš na jutri?“

Mož: „Seveda! Saj sem že kupil dva slanika!“

On že ve.

A.: „Vaša žena ima krasne oči...“

B.: „Da... to je res, ali koliko želj gleda iz njih!“

Naročajte razglednice, ki jih izdaja „Slovenski Ilustrovani Tednik“.

Letošnja poletna moda št. 2 in 3.